

Soru Oluşturma Tekniđi (SOT) Taslağı

SOT'un 5 Temel Ögesi

1. Soru Odađı (QFocus)
2. Sorularınızı üretme
3. Sorularınızı iyileştirme
4. Strateji geliştirme
5. Derin Düşünme

Soru Üretmeye Yönelik Kurallar

1. Sorabildiđiniz kadar fazla soru sorun
2. Soruları tartışmak, yargılamak veya cevaplamak için tartışmayı durdurmayın
3. Tüm soruları tam olarak belirtildiği şekilde yazın
4. Herhangi bir ifadeyi soruya dönüştürün

Adım 1: Öğrencilerin soru üretmeye yönelik kuralları gözden geçirmesi.

Soru üretmeye yönelik 4 kuralı açıklayın:

1. Sorabildiđiniz kadar fazla soru sorun
2. Soruları tartışmak, yargılamak veya cevaplamak için tartışmayı durdurmayın
3. Tüm soruları tam olarak belirtildiği şekilde yazın
4. Herhangi bir ifadeyi soruya dönüştürün

Öğrencilerden aşağıdakilerden birini tartışmalarını veya paylaşmalarını isteyin:

- Kuralları takip etme konusunda zorluklar ne olabilir?
- Takip etmesi en zor kural hangisi olabilir?

Adım 2: Öğrencilerin bir soru odak (Qfocus) istemi içeren sorular üretmesi.

Öğrencileri küçük gruplara ayırın. Büyük bir kasap kağıdı dağıtın. Her gruptaki öğrencilerin kendilerine bir yazıcı seçmesini sağlayın. Soru odağını açıklayın ve yazıcının bunu kağıdına yazmasını sağlayın. Öğrencilere kuralları takip etmelerini ve sorularını numaralandırmalarını hatırlatın. Öğrencilerin seçtikleri yazıcı not alırken soru sormaya başlamalarını sağlayın.

Adım 3: Öğrencilerin sorularını iyileştirmesi.

Kapalı ve açık uçlu soruları tanımlayın.

Kapalı uçlu: "evet" veya "hayır" şeklinde tek kelime ile cevaplandırılabilir.

Açık uçlu: bir açıklama gerektirir ve "evet", "hayır" veya bir kelime ile cevaplandırılmaz.

Öğrencilerden soru listelerine geçmelerini ve her birini kapalı uçlu için "K" veya açık uçlu için "A" ile sınıflandırmalarını isteyin.

Öğrencilerin aşağıdakileri tartışmalarını ve/veya paylaşmalarını sağlayın:

- Kapalı uçlu soruların avantajları ve dezavantajları.
- Açık uçlu soruların avantajları ve dezavantajları.

Öğrencilerden soru listelerine dönüp bir kapalı uçlu soruyu açık uçlu ve bir açık uçlu soruyu kapalı uçlu hale getirmelerine isteyin.

Adım 4: Öğrencilerin sorularını önceliklendirmesi.

Öğrencilerden listelerinden en önemli 3 soruyu seçmelerini ve bunlara "yıldız koymalarını" isteyin.

Not: Öğretmenler, derse göre önceliklendirilecek soru sayısına karar verebilir. Ayrıca önceliklendirme talimatlarını değiştirmeye de karar verebilirler. Diğer talimatların örnekleri şunları içerebilir:

Aşağıdaki özelliklere sahip 3 soru seçin:

- En önemli olduğunu düşündüğünüz.
- Araştırmaya yardımcı olacak olan.
- Deneyiniz için kullanılacak olan.
- Okurken cevaplanabilecek olan.
- Sorunu çözmeye yardımcı olacak olan.

Öğrencilerin şunları tartışmasını sağlayın:

- Bu üç soruyu seçme sebepleriniz nelerdir?
- Önceliklendirdiğiniz sorularınız, sorularınızın genel sıralamasında nereye denk geldi? Neyi fark ettiniz?

Adım 5 (İsteğe Bağlı): Öğrenciler, önceliklendirilmiş sorularını yanıtlamak için bir eylem planı yaparlar.

Öğrencilerden, bir tarafında "Bilgi", diğer tarafında "Görevler" olacak şekilde başka bir kâğıda (bir çeşit kraft kâğıdı) "T" tablosu yapmalarını isteyin.

Öğrenciler çizelgeyi aşağıdaki istemlerle doldururlar:

- ("Bilgi" tarafı için): 3 öncelikli sorunuzu yanıtlamak için neleri *bilmeniz* gerekir?
- ("Görevler" tarafı için): 3 öncelikli sorunuzu yanıtlamak için ne *yapmanız* gerekir?

1. Gelgit neden değişir?

BİLGİLER	GÖRE
gelgitin değişmesine sebep olan kuvvetler	bir internet araştırması yapmak

Not: Öğrenciler bu adımı tamamlamadıkları takdirde, bunun yerine soruların nasıl kullanılacağını öğrencilerle paylaşın. Ya sorularından birini araştırırlar ya da sorular tartışma istemi haline gelir. Sorular odanın etrafına asılıp ünite için bir rehber olarak kullanılabilir. Sorularını sadece biçimlendirici bir değerlendirme olarak kullanıyor olsanız bile, öğrencilere, ne yaptıklarını ve ne bilmediklerini görmek için sorularını gözden geçireceğinizi açıkça söyleyin ve bu bilgilere dayanarak gelecek dersleri planlayın.

Adım 6 (İsteğe Bağlı): Öğrencilerin tüm sınıf ile veya başka bir grupta paylaşması.

Öğrencilerin aşağıdakilerin bir kısmını veya tamamını paylaşmasını sağlayın

- Açık/kapalı uçlu olanlardan değiştirdikleri soruları
- Üç önceliklendirilmiş soruyu ve bunların orijinal sıradaki numaralarını
- Önceliklendirilmiş soruları seçmelerinin gerekçesini
- Eylem planlarındaki sonraki adımları

Adım 7: Öğrencilerin öğrenmeleri üzerinde düşünmesi.

Öğrencilerin etkinlik ve öğrenmeleri üzerine düşüncelerini yazmalarını, tartışmalarını veya paylaşmalarını sağlayın. Olası iki düşünme sorusu şunlardır:

- Ne öğrendiniz?
- Nasıl öğrendiniz?